

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2935

Vragen van de leden **Ten Broeke** (VVD) en **Van Ojik** (Groen Links) aan de minister van Buitenlandse Zaken over *de arrestatie van vier Nederlandse documentairemakers in Moermansk op verdenking van «homopropaganda»* (ingezonden 23 juli 2013).

Antwoord van minister **Timmermans** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 8 augustus 2013)

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Nederlanders vrijuit in Moermansk»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Kunt u aangeven op basis waarvan de documentairemakers precies zijn opgepakt?

Antwoord 2

De vier Nederlanders werden in eerste instantie verhoord vanwege een vermeende fout in hun visumaanvraag. Gezien het doel van hun reis – het maken van een documentaire over homoseksualiteit in Rusland – hadden de vier volgens de Russische autoriteiten een visum op grond van «politiek-maatschappelijke betrekkingen» moeten aanvragen, in plaats van «culturele betrekkingen». Ook meende de politie van Moermansk dat sprake was geweest van een overtreding van de recent aangenomen wetgeving die «propaganda van niet-traditionele seksuele relaties onder minderjarigen» verbiedt, aangezien de documentairemakers een 17-jarig (en daarmee minderjarig) persoon zouden hebben geïnterviewd.

Vraag 3 en 4

Kunt u aangeven of het bericht klopt dat de documentairemakers niet worden vervolgd en weer op vrije voeten zijn?

Kunt u aangeven tot in hoeverre de betrokken Nederlanders de Russische Federatie probleemloos kunnen verlaten?

¹ <http://nos.nl/artikel/532289-nederlanders-moermansk-vrijuit.html>

Antwoord 3 en 4

De Nederlanders hebben de Russische Federatie inmiddels verlaten. Voor de aanklacht inzake het visum hebben de groepsleden elk een boete van 3000 roebel (ongeveer 70 euro) moeten betalen. De tweede aanklacht, inzake de vermeende overtreding van de «anti-homopropagandawet», is door de rechter op grond van vormfouten afgewezen. De Russische autoriteiten hebben inmiddels bekend gemaakt dat de vier groepsleden vanwege het overtreden van de visumregels gedurende drie jaar geen visum voor Rusland zullen krijgen.

Vraag 5

Deelt u de zorg van de indieners dat in de toekomst ook andere documentairmakers en mensenrechtenorganisaties mogelijk geconfronteerd worden met de beperkingen van de «anti-homopropagandawet»? Kunt u aangeven welke ruimte er precies is voor journalisten in Rusland en op welke wijze uw ministerie journalisten kan ondersteunen om geen juridische problemen in Rusland te ondervinden?

Antwoord 5

De nieuwe wetgeving heeft een stigmatiserende werking die personen en organisaties met homofobe sentimenten sterkt in hun opvattingen. Het is onacceptabel dat mensen – voor iets onschuldigs als het spreken met een 17-jarige over homoseksualiteit, of omdat ze opkomen voor de rechten van jonge homoseksuele medemensen – moeten vrezen voor vervolging. Zoals eerder gemeld aan uw Kamer laat het kabinet geen gelegenheid onbenut om de Russische autoriteiten aan te spreken over de toenemende Nederlandse zorgen over de ontwikkelingen in Rusland op het gebied van maatschappelijk middenveld en rechten van minderheden. Het kabinet zal dat blijven doen. Zowel de Nederlandse diplomatieke vertegenwoordigen in Moskou en St. Petersburg als het ministerie waren nauw betrokken bij de ondersteuning van de groep en blijven de ontwikkelingen voor wat betreft de implementatie van de wet nauwgezet volgen. Een notitie over de LHBT-situatie in Rusland, inclusief de nieuwe wet over het verbod op «propaganda van niet-traditionele seksuele relaties onder minderjarigen», is opgenomen in het reisadvies voor Rusland.

Vraag 6

Heeft u contact gehad met uw EU-collega's over de kwestie of bent u bereid om dit te bespreken tijdens de eerstvolgende Raad Buitenlandse Zaken?

Antwoord 6

In het kader van de Raad Buitenlandse Zaken wordt geregeld gesproken over ontwikkelingen in Rusland, waaronder deze wet. De Hoge Vertegenwoordiger, mevrouw Ashton, heeft mede op verzoek van Nederland eerder dit jaar een verklaring afgegeven waarin zij te kennen geeft dat implementatie van deze wet de bestaande discriminatie van LHBT-personen in Rusland kan vergroten, in het bijzonder waar het de vrijheid van meningsuiting en van vereniging betreft. Nederland zal bij de eerstvolgende bespreking van ontwikkelingen in Rusland in de Raad opnieuw aandacht vragen voor LHBT-rechten in dat land, mede naar aanleiding van deze kwestie.